

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinde 6 Haziran 1994 tarihinde gözaltına alındıktan sonra kendilerinden bir daha haber alınamayan Salih ÇALIK ve Sinan FİDAN da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinin Şahlat köyünde ikamet eden Salih Çalık, 1993 Yılında köylerinin askerler tarafından yakılması sonucu ailesiyle birlikte Diyarbakır merkeze göç eder. Ancak Salih, ekili arazilerinin bakımı için köye gidip gelmektedir. Yine Salih'in köyde bulunduğu 6 Haziran 1994 tarihinde askeri operasyon gerçekleşir. Operasyon sırasında askerler köyün merkezine gelerek uzun namlulu silahlarla köyü taramaya başlar. Tarama esnasında iki köylü yaşamını yitirir. Olayda Sinan Fidan'da ayağından yaralanmıştı. Yaralı olduğu için köyden çıkamayınca Süleyman Muntaş'ın evine sığınmıştı. Ancak askerler kaldığı evi tespit ederek, eve baskın düzenler. Yapılan baskın sonucunda ev sahibi Süleyman Muntaş, yaralı Sinan Fidan ve Fidan'ı tedavi etmek için evde bulunan Salih Çalık, askerler tarafından gözaltına alınır. Ev sahibi Süleyman Muntaş, 25 gün sonra askerler tarafından serbest bırakılır. Serbest bırakılan Süleyman Muntaş, yalnızca iki gün Salih ve Sinan ile birlikte gözaltında tutulduklarını, sonrasında ikisini onun yanından götürüldüklerini ve günden sonra bir daha kendilerinden haber almadığını anlatır. Salih Çalık ve Sinan Fidan'ın akıbeti konusunda bir bilgiye ulaşamayan aileler; Diyarbakır DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuruda bulunur. Salih Çalık'ın annesi, savcıya 'iki kişinin Süleyman Muntaş'ın evinden askerler tarafından gözaltına alındığını, Muntaş'ın da buna şahit olduğunu' anlatır. Ancak Savcı dilekçeyi aileye iade ederek, "Bu şahısları biz almadık, gidin örgütten sorun" diyerek ailelerin talebini geri çevirir. Aileler, çocuklarının akıbetini ortaya çıkarmak için verdiği tüm çabalardan bir sonuç elde edemezler. O tarihten itibaren Salih Çalık ve Sinan Fidan'dan bir daha haber alınamaz."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili

korurken, geride kalanların ömür boyu sürecekle adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?